

สารบัญ

คำนิยาม / คำนำ

ปณิธานทุนเพื่อเอกสารตำราทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมเมืองพะเยา
ทัศนะในเรื่องปี พ.ศ. การสถาปนาเมืองพะเยา หน้า 1

บทที่ 1 ขุนจอมธรรม-ธรรมราชาแห่งลุ่มน้ำอิง หน้า 5

1.1 แนวคิดในการสร้างรัฐพะเยา หน้า 7

- 1.1.1. จุดกำเนิดแก่งรัฐ
- 1.1.2. สภาพสังคมและชุมชนก่อนกำเนิดรัฐพะเยา
- 1.1.3. สภาพทางภูมิศาสตร์-รัฐศาสตร์
- 1.1.4. การสำรวจชัยภูมิแห่งรัฐ
- 1.1.5. แนวคิดทางปรัชญาในการสร้างรัฐใหม่
- 1.1.6. กุศโลบายในการแสวงหาความชอบธรรม
- 1.1.7. อาณาเขต

1.2 สภาพทางสังคมและการเมืองการปกครอง หน้า 24

- 1.2.1. สภาพทางการเมือง
- 1.2.2. สภาพทางการปกครอง

1.3 ธรรมรัฐ-ธรรมราชา หน้า 30

- 1.3.1. ขุนจอมธรรม-ธรรมราชาแห่งลุ่มน้ำอิง
- 1.3.2. ธรรมที่ทรงสั่งสอนให้กับประชาชน

1.4 บทสรุป หน้า 37

บทที่ 2 ขุนเจืองธรรมิกราช-มหาราชแห่งอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง หน้า 40

2.1. แนวคิดทางสังคมและการเมืองรัฐพะเยา หน้า 42

- 2.1.1. จุดมุ่งหมายแห่งรัฐ
- 2.1.2. การแสดงภาวะผู้นำ
- 2.1.3. จุดมุ่งหมายทางยุทธศาสตร์

2.2. การสร้างอาณาจักร หน้า 46

- 2.2.1. หลักการทั้ง 5 ในการสร้างอาณาจักร

2.2.2.	หลักการทั้ง 3 ในการทำสงคราม	
2.2.3.	เหตุปัจจัยทำให้เจียงชนะศึกสงคราม	
2.3.	เจียงธรรมิกราช ; มหาราชแห่งอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง	หน้า 54
2.3.1.	คำนิยามแห่งเจียง	
2.3.2.	มหาราช – มหาราชา	
2.4.	นักรบผู้กล้าในสมรภูมิ	หน้า 58
2.5.	บทสรุป	หน้า 60
บทที่ 3	ขุนงำเมือง ยุค 3 กษัตริย์ 3 อาณาจักร	หน้า 63
3.1.	แนวคิดทางการเมืองการปกครอง	หน้า 65
3.1.1.	สภาพทางการเมืองรัฐพะเยากับเพื่อนบ้าน	
3.1.2.	สนธิสัญญาลุ่มน้ำอิง : การขัดแย้งกับขุนรามคำแหงแห่งรัฐสุโขทัย	
3.1.3.	สนธิสัญญาประคอง : การขัดแย้งกับขุนเม็งรายแห่งรัฐโยนก(ก่อนที่จะรวมโยนกและหริภุญชัย เป็นล้านนา)	
3.1.4.	การคุกคามเมืองปัว รัฐน่าน	
3.1.5.	เหตุการณ์ร่วมสร้างเมืองเชียงใหม่ศูนย์กลางอำนาจแห่งล้านนา	
3.1.6.	การก่อตัวของล้านนา	
3.2.	สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม	หน้า 73
3.2.1.	วิเคราะห์กรณีขุนรามเป็นชู้กับมเหสีของขุนงำเมือง	
3.2.2.	สังคมรัฐพะเยากับเครือข่ายทางการแต่งงาน	
3.3.	กฎหมายกับการเมืองการปกครอง	หน้า 76
	การใช้ฉญา หรือ ชะปือ ในการปกครองรัฐ	
3.4.	ลำดับพระราชวงศ์แห่งรัฐพะเยา	หน้า 81
บทที่ 4	พะเยา ภายใต้การปกครองของล้านนา	
	222 ปี (พ.ศ.1879 – 2101)	หน้า 84
4.1.	แนวคิดทางการเมืองการปกครองล้านนา	หน้า 86
4.1.1.	สภาพทางการเมืองในรัฐพะเยาก่อนถูกผนวกเข้ากับล้านนา	
4.1.2.	สายสัมพันธ์สองขั้ว ล้านนาตะวันตก-ล้านนาตะวันออก	

4.2. รูปแบบทางการเมืองการปกครอง	หน้า 90
4.2.1. พะเยาภายใต้การปกครองของล้านนา	
4.2.2. ลำดับเจ้าผู้ครองเมืองพะเยา	
4.2.3. การลิดรอนอำนาจพระญาพุทธยธิราช(1994 – 2022)	
4.3. บทส่งท้าย	หน้า 98
4.3.1. สาเหตุการโยกย้ายเจ้าผู้ครองเมืองพะเยาบ่อย	
4.3.2. บทบาทสตรีในเมืองพะเยา	
บทที่ 5 พะเยา ภายใต้การปกครองของสยาม	หน้า 100
5.1. แนวคิดทางการเมืองการปกครองยุครัตนโกสินทร์	หน้า 102
5.1.1. พะเยากับอดีตเมืองร้าง 56 ปี (2660 – 2386)	
5.1.2. สายสัมพันธ์เมืองพะเยา – เมืองลำปาง	
5.2 ลำดับขุนนางผู้ครองเมืองพะเยา	หน้า 104
5.2.1. ความผันแปรทางการเมือง	
5.2.2. พะเยาภายใต้การปฏิรูปทางการเมืองการปกครอง	
5.2.3. สรุปลักษณะทางสังคมเมืองล้านนาสู่รัฐไทย	
สรุปภาพเมืองพะเยา 909 ปี	หน้า 116
บรรณานุกรม	
แนะนำหนังสือและประวัติผลงานผู้เขียน	หน้า 121